

25.06.2013 г. / 21:03:31

Вяра

09.07 по еретическия, †26 юни по православния календар - Св. преподобни Давид Солунски. Св. Дионисий, архиепископ Суздалски. Явяване на Тихвинската чудотворна икона на света Богородица. Чудотворна икона на Пресвета Богородица, наречена Одигитрия

Паметта на преподобния наш отец Давид Солунски (VI в.)

Преподобни Давид Солунски. Фреска от Атон, манастир Дионисиат. 1547 г.

Блаженият Давид се родил в източна страна и подобно на светоносна звезда осиял целия свят: като се упражнявал във

въздържание от ранна възраст, той бил сред хората като ангел в плът. Като се заселил близо до град Солун, свети Давид си направил палатка под едно бадемово дърво; тук, подобно на доброгласна птица, той утешавал с душеполезни слова всички стичащи се при него. Неговият ум бил винаги устремен в Божествените висоти; благодарение на това, той се обогатил с дара на чудотворството и станал светозарен стълб на църквата, просвещаващ всички със своите чудесни знамения. Понасяйки мъжествено ту студ, ту силен зной, той станал като че безчувствен. И понеже угасил в себе си огъня на плътските страсти, то и вещественият огън не могъл да го опали. Веднъж той взел в ръцете си горещ въглен и като поставил тамян върху него, застанал пред царя и го покадил, при което ръката му не пострадала от огъня. Като видял това, царят се удивил и се поклонил в нозете на Божия угодник. И тъй свети Давид изумявал хората със своя живот и с чудесата, които вършел, и те, когато виждали светеца, винаги прославяли Бога, дивен в Своите светии. След дълъг и славен живот свети Давид с мир се преставил в Господа, Когото възлюбил още от младини.

Тропарь преподобного Давида

глас 8

В тебе, отче, известно спасеся, еже по образу,/ приим бо крест, последовал еси Христу/ и дея учил еси презирати убо плоть, преходит бо,/ прилежати же о души, вещи безсмертней. // Темже и со Ангелы срадуется, преподобне Давиде, дух твой.

Кондак, глас 1:

Сад присноцветущ, добродетелей плоды приносяй, явился еси на садовне древе, яко благопеснивая птица: рай же паче, жизни древо Господа в сердца твоем прием, яко возделав богомудре, имже питаеши нас благодатию: присно моли о нас

Давиде всеблаженне.

**В този ден се чества паметта на светия наш отец
Дионисий, архиепископ Суздалски, починал през 1384
година.**

**Явяване на Тихвинската чудотворна икона
на света Богородица (1383)**

*Първообраз на чудотворната
Тихвинска икона на Пресвета
Богородица (с обков и без обков),
който се намира в Тихвинския
манастир*

В 6891 година от сътворението на света, или в 1382 от

въплъщението на Бог Слово, по време на царуването на великия княз Димитрий Иоанович, при светейшия митрополит на цяла Русия Пимен и при новгородския архиепископ Алексей, в Русия се явила пречестна икона на Пресвета Богородица, с изображението на младенеца, предвечния наш Господ Иисус Христос на нейната лява ръка. Това явяване станало при следните обстоятелства.

В езерото Нево, недалече от Варяжко море край Велики Новгород рибари ловили риба. По време на лова ги осиял светъл лъч от небето. Като погледнали нагоре, те видели нещо чудно: над водата по въздуха се носела, поддържана от невидими ръце, икона на Пречистата Божия Майка, сияеща като слънце. Рибарите отначало изпаднали в ужас, а след това се изпълнили с радост. Като оставили своето занимание, те се загледали към чудната икона, желаяйки да видят къде отива и къде ще се спре. Но Бог не съизволил да изпълни тяхното желание; светата икона скоро се скрила от техните очи и станала невидима.

След това иконата на Пресвета Богородица се явила в новгородските покрайнини, в селището Вимоченица, на река Оят, на сто поприща от Тихвин. Тя се показала пред местните жители стояща във въздуха и сияеща с неизказана светлина. Като видели това необичайно явление, жителите на селището се събрали и ужасени се удивявали на чудото; след това започнали усърдно да се молят на Пречистата Богородица. Тогава чудната икона на Небесната Владичица се спуснала от въздушните висини към земята. Жителите приели иконата с огромна радост и веднага построили малка църква в чест на Небесната Царица, в която поставили дарената им свише икона; впоследствие на мястото на тази църква бил построен храм в памет на славното рождество на Пресвета Богородица. Иконата останала известно време в селото, дарявайки с изцеление множество болни, които с вяра пристъпвали към

нея.

След известно време тя била взета оттам от невидима ръка и, носена по въздуха, се явила в селцето Кожела, близо до река Паша, на двадесет поприща от Тихвин - явила се по същия начин, както и във Вимоченица. Като я видели, сияеща с чудна светлина, всички жители на това село се стекли, изпълнени с удивление и ужас, и усърдно се молили на Пречистата да им дарува милост и да им изпрати Своята икона. И тяхната молитва била изпълнена. Иконата се спуснала от висините към земята и местните жители на свой ред изградили малка църква, на това място, а впоследствие бил построен храм в чест на Покрова на Пресвета Богородица. Но и на това място Пречистата не пожелала нейната икона да остане дълго: след известно време тя отново била взета невидимо оттам и посетила със своето благодатно явяване още няколко места. На всички тези места, осветени от присъствието на чудотворния образ, с усърдието на вярващите били създадени отначало малки църкви, а след това и Божии храмове.

Така чудно преминавала светата икона от място на място, носена по въздуха като лек облак, докато не се установила окончателно близо до град Тихвин на река Тихвинка.

Последното явяване се извършило по същия начин, както и предишните. Множество народ от град Тихвин и околните селища се стекъл, привлечен от това велико чудо; дошли също и свещеници с кръстове и икони. Те дълго се молили пред чудотворната икона, пеели псалми и свещени песнопения; после заедно с народа започнали молитвено да призовават:

- Ела при нас, Владичице, погледни към недостойните твои раби, изпрати ни милостта на твоего човеколюбие, посети ни свише и просвети нас, помрачените от грехове, със светозарното Твое пришествие.

Когато се молили така усърдно и проливали много сълзи, светата икона се спуснала в техните ръце и с благоговение и радост била приета от тях. Като благоговейно целунали иконата и извършили пред нея много моления, жителите на околните селища веднага започнали да секат дърва за църква. В същия ден те събрали три реда греди за строежа и ги поставили около иконата. Когато настъпила нощта, събралият се народ се разотишъл, а около чудотворната икона останали няколко човека, за да бодърстват в молитва.

Оставените се молили през цялата нощ, но към сутринта, изморени от нощното бдение, задрямали. И докато спели, станало ново чудо. Иконата заедно с основите на църквата се пренесла, като че по Божие мановение, на друго място. С нея се пренесли гредите; и не само гредите, но даже и треските - всички, до най-малката, били пренесени от невидима ръка, така че никой не видял и не чул нищо. Когато се събудили, то не намерили на предишното място нито иконата на Пречистата Богородица, нито основите на църквата, нито дървата за нея, и се изпълнили с ужас и голяма печал.

На сутринта жителите на околността отново се събрали, за да се поклонят пред пречестната икона на Богородица и да строят църква в нейна чест. Но като не намерили нищо, изпаднали в ужас и започнали да разпитват прекаралите нощта около иконата:

- Какво означава това?

Те разказали как цялата нощ прекарали в молитва, как на сутринта заспали за малко и като се пробудили, не намерили нито иконата, нито гредите, нито даже тресчица, които били отнесени незнайно къде. Тогава всички се изпълнили с голяма печал, скърбейки за това, че са се лишили от такова ценно духовно богатство. Молейки се със сълзи, те започнали да призовават:

- Владико Човеколюбче! Изпрати ни отново божествения Твой дар, който човеколюбиво и преславно си изпратил на руската страна; не скривай това безценно съкровище, с което ние се надяваме да обогатим своята духовна бедност. Владичице, Милосърдна Майко! Къде си отиде Ти от нас, недостойните Твои чеда? Вчера със Своето пришествие Ти изпълни нашите сърца с голяма радост, а сега със Своето заминаване ни хвърли в безизходна печал, предаде ни на сълзи и ридания. Но яви ни се отново, наша светлина, и обърни нашата печал в радост.

Като се помолили така, те тръгнали в различни посоки по планината и по цялата околна гора, вглеждайки се ту във въздуха, ту на земята, стараейки се да намерят иконата. И техните усърдни търсения не останали напразни. Скоро те видели чудна светлина, идваща от изток, от другата страна на река Тихвинка, от блатистата горска пустош, намираща се на почти два стадия разстояние от планината. Те се устремили натам и открили иконата на Пресвета Богородица, заедно с основите на църквата и всички греди и трески от тях. Това, което било построено, си останало така, както било по-рано, а светлата икона се намирала на източната страна, като стояла във въздуха, понеже не била прикрепена към стена. Като намерили иконата, хората паднали пред нея, проливайки сълзи от радост и прославяйки Бога и Неговата Пречиста Майка.

- Слава на тебе, Христе Боже - възклицавали те, - слава на Тебе, Пречиста Божия Майко, че не остави Своите раби! Молим Те, не ни оставяй и до края, но винаги пребъдвай с нас, като спасяваш и пазиш словесното стадо на Твоя Син.

Като се помолил така, народът довършил построяването на църквата, а после, като избрал най-достоините сред мъжете, ги изпратил в Новгород при преосвещения епископ Алексей и

при градоначалника, с новината за преславното явяване на иконата, която, носена по въздуха от ангели, невидимо и незнайно откъде дошла при тях.

Като чули разказа за станалото велико чудо, архиепископът и градоначалникът се удивили и като се изпълнили с духовна радост, прославили Бога и Неговата Пречиста Майка. Те незабавно известили за чудното събитие великия московски княз Димитрий Иоанович, който също се изпълнил с духовна радост. След това преосвещеният Алексей ръкоположил за Тихвин няколко презвитери и дякони и ги отпратил заедно с мъжете, които дошли при него, като им дал антиминос и благословение за създаването и освещаването на църква на река Тихвинка, в памет на Успението на Пресвета Богородица. Като пристигнали и се помолили пред чудотворната икона, с усърдие пристъпили към построяването на църквата. Наближавал празникът Успение на Пречистата Дева Мария, когато те завършили строежа на храма. Като възнамерявали на този празник да извършат освещаването на храма, те изпратили клисаря в околните селища - да извести християните за деня на освещаването на църквата и да ги предупреди да се подготвят за предстоящото тържество с пост и молитва.

Този клисар, на име Георги, бил мъж с праведен живот, благоговееен и благоугоден. Когато се връщал към църквата в деня на предпразненството на Успение и вече се намирал на три поприща от нея, той усетил необичайно благоухание в горската пустош, сякаш от тамян и от множество ароматни вещества; понеже благодатта на Светия Дух благоухаела на това място, на което щяла да се яви Сама Пречистата Дева Богородица.

Георги се учудил и започнал да размишлява откъде произлиза това необикновено благоухание в глухата, безлюдна

пустош. Изведнъж той съзрял Пречистата Божия Майка, седяща на повален бор и държаща в Своята дясна ръка пурпурен жезъл, на който Тя като че се опирала. Пред нея стоял светъл мъж, облечен в светли ризи и напомнящ със своя вид на светителя Николай Мирликийски. Като видял това чудесно явление, клисарят, обзет от страх и ужас, паднал на земята като мъртъв. Тогава предстоящият пред Богородица светител се приближил, докоснал го и казал:

- Стани и не се бой!

Георги се изправил с трепет и радост, застанал на колене и като поставил ръце на гърдите си, съзерцавал дивното видение.

И ето, седящата Пречиста Дева му казала:

- Георги! Иди в Моята църква и кажи на свещениците и на целия народ да не поставят отгоре ѝ железния кръст, който искат да поставят; нека вместо него да поставят дървен: такава е моята воля.

Клисарят, като се опомнил, със страхопочитание казал на Пречистата:

- Господарке и Владичице моя! Няма да ми повярват!

Но предстоящият пред Богородица светител му казал:

- Ако не ти повярват, то за да се уверят, ще им бъде дадено знамение.

След тези думи Пречистата и стоящият пред нея светител станали невидими. Тогава клисарят окончателно се убедил, че се е удостоил с чудно видение на Пречистата Богородица и великия светител Николай Чудотворец. Като незабавно паднал на земята, той въздал благодарение на Бога, Който го удостоил да съзерцава лице в лице това преславно явяване.

Като дошъл в църквата, клисарят разказал на свещениците и на целия народ какво е видял и чул, но те не му повярвали, и заповядали на работниците да поставят на църквата железния кръст. Но когато един от работниците взел, по заповедта на свещениците, кръста и се изкачил на покрива на църквата, за да го постави, се надигнала голяма буря и силен вятър. От силното и рязко духане на вятъра този човек заедно с железния кръст бил подхванат като че от ръце и бил поставен на земята, без най-малка вреда за него, все едно че не паднал отвисоко, но сам слязъл на земята. Като видели това страшно чудо, свещениците и целият намиращ се там народ много се изплашили и като повярвали на думите на клисаря, прославили Бога и Пречистата Негова Майка, а също и светителя Николай. След това, като незабавно направили дървения кръст, го поставили над църквата и с голяма радост и ликуване отпразнували освещаването на църквата и заедно с това и възпоменанието на Успението на Пресвета Богородица. От иконата на Пречистата Божия Майка тогава се извършили много чудеса, и хора, страдащи от различни болести, били изцелявани. Така било не само на празника, но и след него.

След освещаването на църквата на река Тихвинка целият народ се отправил към мястото, където Георги се удостоил с чудесното видение. Като се помолили, те направили малка църква в памет на светителя Николай, а от поваления бор, на който седяла Пресвета Богородица, направили кръст и го поставили в параклиса за поклонение и почитание. В тази църква впоследствие се извършили не малко чудеса, както и в споменатата по-горе църква.

Изминали седем години и вследствие на небрежността на църковните служители, по Божие допущение, в Тихвинския храм на Божията майка от незагасена свещ станал пожар. Цялата църква се превърнала в пепел, но чудотворната икона на Пречистата останала невредима: с невидима Божия сила тя

била изнесена от огъня и поставена недалеч от това място, на разстояние половин поприще, като стояла сред хвойнов храст. По същото време станал пожар и в църквата, намираща се в горската пустош, която била обхваната от пламъци, и изгоряла; но кръстът, направен от поваления бор, също бил невидимо изнесен от огъня и намерен недалеч от църквата, стоящ в хвойновите храсти.

На мястото на изгорялата църква създали друга, също дървена, а след това построили и нова църква в гората, на предишното място; след това поставили в църквата светата икона на Пречистата, а в другата - боровия кръст. Но след като изминали пет години, църквата отново се запалила през нощта и изгоряла до основи, а чудотворната икона на Божиата Майка, подобно на неизгарящата къпина, била намерена цяла и без най-малка повреда сред пепелта. Незнайно как изгоряла и църквата в пустинята, а чудотворният кръст, намиращ се в него, също останал невредим. Всички се удивявали от тези необичайни чудеса и прославяли Бога и Неговата Пречиста Майка. След това с усърдие побързали за трети път да направят църква, на мястото на изгорелите, отново дървена, но по-обширна и величествена в сравнение с първите две. Тази новосъздадена църква просъществувала повече от сто години до времето на царуването на благочестивия всерусийски княз Василий Иоанович.

Подбуждан от голяма ревност и любов към Пречистата Дева Мария, великият княз Василий заповядал да бъде построена на Тихвинка каменна вместо дървената църква. С изпратените пари скоро бил построен каменният притвор, и когато строителите започнали да го белосват, тогава по неизповедимите Божии съдби зданието паднало и затрупало с камъни строителите, на брой двадесет и пет човека. Свещениците и стоящите наоколо работници, а също и целият народ започнали силно да скърбят за затрупаните с камъни

строители, понеже мислели, че те всички са мъртви. Те започнали да разчистват камъните със сълзи. Но след тридневна работа извадили всички затрупани без никакво нараняване. Така по Божието милосърдие и застъпничеството на Пречистата Богородица те били запазени. Огромна радост изпълнила сърцата на всички присъстващи при това дивно чудо и всички въздали благодарение на Христа Бога и на Неговата Пречиста Майка. След това отново пристъпили към работа и в скоро време построили прекрасен притвор за църквата.

Когато строежът на новия храм бил завършен, на неговото освещаване, според желанието на великия княз, пристигнал преосвещеният Серапион, Новгородски архиепископ, който, като осветил църквата, с благоговение внесъл в нея чудотворната икона на Пресвета Богородица.

След известно време на Тихвинка пристигнал и великият княз Василий Иоанович. Воден от любов към Пресветата Дева Мария, той пожелал да види и да се поклони на чудотворната икона на Пречистата, а също да се помоли пред нея и да види новосъздадения храм. По това време архиепископ на великия Новгород бил преосвещеният Макарий, който по Божия воля по-късно бил възведен на престола на Московската митрополия. Той съпровождал великия княз и заедно с него пристигнал на Тихвинка. Тук те с усърдие се помолили пред иконата на Пречистата, извършвайки много служби и моления, а после отпътували - архиепископът за Новгород, а великият княз в Москва.

След смъртта на Василий Иоанович, на великокняжеския московски престол се изкачил неговият син, Иоан Василевич, който пръв бил коронясан за цар. Подобно на своя баща той имал голямо усърдие към чудотворната икона на Пресвета Богородица, която се намирала на Тихвинка, и отишъл на

поклонение. Като видял, че за църквата се грижели мирски иереи и дякони, а около нея били разположени многобройни селища, цар Иоан Василевич счел това за непристойно и решил да основе монашеска обител. Като се посъветвал с московския митрополит Макарий, новгородския архиепископ Пимен, а също със своите князе и боляри, той заповядал всички околни селища и намиращият се при църквата клир да се преместят на друго място, далеч от църквата, а край нея да се заселят монаси и да започнат строежа на манастир. Като изминало известно време, с царски разноски на Тихвинка бил устроен манастир, целият от камък и ограден с каменни стени. В него било установено общежитие, както и в други големи обители. Пръв игумен на новосъздадената обител бил Кирил; много монаси, привлечани по чуден начин от иконата на Пресвета Богородица, започнали да изоставят своите пустинни жилища и да идват в Тихвинската обител.

Един от първите, дошъл тук още при основаването на обителта, бил монах Авраамий, подвизавал се по-рано в Сергиевия манастир, намиращ се на около петстотин поприща от Тихвинската обител. Той, както сам разказвал, дълго време бил болен и вече започнал да се подготвя за смъртта. Тогава неговият наставник Мартирий, богоугоден мъж, като слушал много за чудотворната Тихвинска икона на Пречистата Богородица, за изобилните изцеления, дарувани чрез нея на болните, посъветвал Авраамий да обещае на Пречистата да отиде край Тихвинка и там да се помоли пред Нейната чудотворна икона. Болният веднага дал такова обещание и на часа получил изцеление от своята тежка болест; така, като се възвърнал от вратите на смъртта, той веднага станал напълно здрав от болничния одър, радвайки се и славейки Бога. Възрадовал се и неговият наставник Мартирий, като видял бързото изцеление на своя ученик, и се изумил от дивното чудо на Божията Майка. Посъветвал Авраамий да не отлага

своето намерение и незабавно да отиде на Тихвинка, за да изпълни обета, даден на Пречистата.

Аврамий незабавно се отправил на път и като стигнал до Тихвинската обител, благоговейно изпълнил обещаното. С радостни сълзи той припаднал към честната икона на Богородица, целувал я и въздавал поклонение от цялото си сърце. Като възнасял благодарение към Пречистата, той разказал на всички присъстващи за проявената над него милост на Небесната Царица. По това време Новгородският архиепископ Пимен се намирал на река Тихвинка, за да следи за работите по устройването на обителта; слухът за чудесното изцеление на Аврамий достигнал и до него. Светителят се изпълнил с радост и прославил Господа и родилата Го Пречиста Дева Мария. Той не пожелал да разреши на Аврамий да се върне обратно при своя наставник Мартирий, но му връчил църковните ключове, та той, в знак на благодарност заради неизказаната милост на Божията Майка към него, първи да пристъпва в Нейния храм и да излиза последен, като го отваря преди началото на службите и го затваря след техния край.

Междувременно старецът Мартирий, който пуснал Аврамий, започнал да скърби, че не тръгнал заедно с него да се поклони на образа на Пречистата, и накрая решил да тръгне за Тихвинка, щом се върне неговият ученик. Като го очаквал дълго време, старецът започнал да се безпокои за него и тогава имал насън такова видение. В онази земя, където се намирал Тихвин, пред очите на Мартирий се издигнал голям огнен стълб, на върха на който се намирал образът на Пресвета Богородица, сияещ подобно на слънце и по вид подобен на този, който се намирал в Тихвинската обител. Тогава Мартирий изпитал силно желание да се поклони и да целуне този образ. В това настроение той се събудил и още по-силно възжелал да види и да целуне чудотворната икона на

Пресвета Богородица. Той незабавно се приготвил за път, оставил всичко и спешно се отправил към Тихвин. Като стигнал в обителта и видял образа на Пречистата, Мартирий благоговейно паднал пред него, облян в сълзи от радост. При това той видял и своя ученик напълно здрав и след това не пожелал да се върне в своя манастир, но останал в Тихвинската обител, за да може ежедневно да съзерцава чудесния образ на Пречистата Дева Мария.

Но след известно време, по Божие допущение, Мартирий се преселил на друго пустинно място на четиридесет поприща от Тихвин, над което Авраамий видял веднъж на небето кръст, съставен от звезди и осветяващ цялата местност. Като се преселил там, блаженият Мартирий взел със себе си рисунка на чудотворната икона на Пречистата и пребивавал тук в безмълвие, работейки ден и нощ на Бога; той неизменно носил със себе си рисунката, където и да иде. Веднъж му се наложило да отиде в град Твер, в който по заповед на благоверния цар и велик княз Иоан Василевич, тогава живял казанският цар Симеон. По време на пребиваването на стареца Мартирий в този град умрял синът на Симеон, Иоан, който преди това дълго боледувал. Тогава преподобният Мартирий възложил върху мъртвеца носената от него рисунка на иконата на Божията Майка и мъртвият възкръснал. Симеон се преизпълнил с велика радост и въздал славословие на Бога и на Неговата Пречиста Майка. После, като искал да се отблагодари на блажения Мартирий, той изградил каменна църква в неговата пустиня и край нея устроил манастир.

Но сега да се върнем към Тихвинската обител и явилата се край Тихвинка чудотворна икона на Пресвета Богородица, за да разкажем за други нейни чудеса.

От времето, когато честната икона се явила край Тихвинка до създаването на обителта изминали 177 години, през които

църквата се намирала под ръководството на мирски свещеници. Много чудеса се извършвали в това време от светата икона и не малко изцеления се подавали от нея на всички, стичащи се с вяра към нея, но никой от съвременниците на тези чудеса не ги записал за поука на следващите поколения; и по такъв начин ние сме лишени от възможността да знаем нещо за тях. Но и когато била устроена обителта, били записани малко от чудесата поради простота и поради небрежност, и този остатък, достигнал до нас, ние събираме, като останали след жътва класове, или гроздове, останали случайно след гроздобер.

Един човек на име Теофил, който бил сляп в продължение на четири години и шест месеца, като се помолил пред иконата на Пресвета Богородица, получил изцеление и прогледнал. Това станало в 1581 година.

В същата година едно дете на име Харалампий, обладано от бяс, като било доведено при образа на Пречистата, се освободило от нечистия дух.

Слепецът Захарий, не видял светлина в продължение на пет години, едва доведен при светата икона, получил изцеление.

Параскева, съпругата на един човек, на име Климент, който живеел в престолния град Москва, се разболяла. Тя била вече цяла година на легло и не можела да стане; от тежките болки в цялото ѝ тяло загубила зрение и разсъдъкът се помрачил. Мъжът опитал всички средства за лечение на болната, но не постигайки ни най-малко облекчение, вече се отчаял за оздравяването на своята съпруга. Той чул, че край Тихвинка има чудотворна икона на Пречистата Богородица, от която се дава изцеление на всички, които с вяра прибъгват към нея. Като се изпълнил с надежда, той започнал да убеждава своята жена да даде обет на Пречистата Богородица, че ще отиде да се поклони на нейната Тихвинска икона. Тя послушала мъжа

си и дала такова обещание. Едва произнесла думите на обета и на часа се изправила от болничния одър, като че пробудена от сън, и оздравяла от своя тежък недъг. Всички членове на нейното тяло закрепнали и оздравели, само зрението ѝ не се възвърнало.

Тогава мъжът и изцелилата се жена незабавно се отправили за Тихвин, изпълнявайки заедно обета, даден на Пречистата Богородица. Като пристигнали в Тихвинската обител в първата събота на великия пост, те направо от пътя влезли в църквата при иконата на Пречистата и се помолили пред светата икона, извършвайки молебно пение. По време на възкресното всенощно бдение, когато те продължавали да стоят и да се молят в храма, над жената се извършило ново чудо: по благодатта на Пречистата Богородица тя прогледнала и по такъв начин станала напълно здрава. Всички, които били в църквата, като видели това чудо, прославили Бога и Неговата Пречиста Майка със сълзи на умиление. А изцелената и нейният съпруг, след множество благодарствени молитви пред светата икона, се върнали с радост у дома си. Това станало през 1583 година.

През 1586 година при Тихвинската икона бил доведен един слепец на име Георги. Когато на празника Покров Богородичен се молил пред чудотворната икона, изведнъж започнал да вижда с дясното си око. И без чужда помощ той се завърнал у дома си, като прославял Христа Бога и Неговата Пречиста Майка за благодеянието и изцелението на едното си око.

След като изминали няколко дни, при чудотворния образ на Владичицата довели един човек на име Андрей; той бил разслабен, и заедно с това глух и нем, и петнадасет години живеел с тези недъзи. Когато извършили молитва за неговото изцеление пред иконата на Пречистата Богородица, той

веднага оздравял: била му възвърната способността да чува, освободила се неговата немота, и всички негови членове укрепнали и се заздравили, така че се изправил на краката си като напълно здрав човек.

Подобно чудо станало и с една жена на име Мавра, която живеела на р. Устъе. Тя била сляпа в продължение на седемнадесет години. Като била доведена при чудотворния образ на Пречистата, незабавно получила изцеление и прогледнала. Това се случило в 1587 година.

През същата година на 4 март, от великия Новгород в Тихвинската обител довели едно дете на име Георги, което в продължение на шест години било обладано от нечист дух и страдало тежко от него. Когато го приближили към образа на Пречистата, нечистият дух, като не могъл да понесе благодатта, идваща от чудотворния образ, отстъпил от болния и детето напълно оздравяло.

Една вдовица, на име Юлиания, заболяла с очите си така, че ослепяла, и в продължение на две години не виждала нищо. Като чула за чудотворната икона на Пречистата, която се намирала близо до Тихвин, и за неизказаните изцеления, давани чрез нея на хората, Юлиания се разпалила от пламенна вяра към Пречистата и дала обет да отиде при Нейната икона на поклонение. И в същия час Небесната Владичица дарила зрение на нейните очи в дома ѝ. Незабавно, желаейки колкото е възможно по-скоро да въздаде благодарност на Пречистата, тя, вече прогледнала, без чужда помощ отишла в Тихвинската обител на Пречистата и като изпълнила своето обещание, разказала на всички за проявената над нея Божия милост. Това станало през 1589 година.

Почти едновременно с това един куц човек, на име Акиндин, който вече две години не можел да ходи, понеже краката му

били изкривени, дошъл при чудотворната икона на Пречистата Богородица пълзешком, на колене едва се помолил пред Нея и краката му се изправили и оздравели; пред очите на всички той се изправил на крака и започнал да ходи, благодарейки на Христа Бога и на Неговата Пречиста Майка.

През същата година, на 10 август един сляп юноша на име Иона, доведен в светата обител от Новгород, се сподобил с проглеждане при образа на Пресвета Богородица.

Друг юноша, на име Максим, обладан от нечист дух, още по пътя получил небесна помощ от Преблагословената Божия Майка, когато родителите му го повели на поклонение пред образа на Пречистата: с Божия сила нечистият дух бил изгонен от него и той, като пристигнал в Тихвинската обител, разказал на всички за чудото, което се извършило над него. Тогава всички въздали благодарност на Бога и на Пречистата Богородица. Това се случило в 1591 година.

Жена, на име Елена, която две години и шест месеца била напълно сляпа, така че не виждала нищо, прогледнала пред чудотворния образ на Пречистата в един неделен ден, по време на литургията, при песнопението "Достойно ест".

През 1593 година прогледнала и още една жена, на име Мария, която била доведена до чудотворния образ на Пречистата на празника Успение на Пресвета Богородица.

По същия начин и един човек, на име Климент, който се занимавал с изработването на разни неща от сребро, заболял с очите си и бил лишен от зрение - получил изцеление след молитва пред иконата на Пресвета Богородица.

Друг слепец, на име Филип, който не виждал в продължение на 5 години, като дошъл в Тихвинската обител на Православна неделя и стоял, и се молил пред иконата на Пресвета

Богородица, напълно прогледнал. Това се случило през 1596 година по време на литургията, при пренасянето на светите дарове от жертвеника на светия Престол.

През същата година от Москва дошъл човек, на име Кирил, сляп с едното си око, и по време на молитва пред иконата прогледнал. Ето какво разказал той за себе си. Като се разболял тежко и страдал постоянно от болки в главата, той ослепял с двете си очи, не виждайки в продължение на половин година, без да има и най-малко облекчение, макар че близките му полагали за него всевъзможни грижи. Той започнал напълно да се отчайва, че може някога да оздравее, когато неговата жена имала сън, по време на който чула тези думи:

- Нека твоят мъж да отиде в Тихвин при чудотворния образ на Пречистата Богородица. Там той ще оздравее. Ако не отиде, ще бъде сполетян от още по-големи страдания.

Като се събудила, жената веднага разказала за видението на своя мъж. Той започнал усърдно да се моли на Пречистата Богородица и дал обет да отиде в Тихвин и да се поклони на Нейната икона; тогава той получил облекчение от своята болест; започнал да вижда и даже напълно оздравял. Но като отлагал изпълнението на своето обещание от ден на ден, той малко по малко забравил за него. Заради тази негова небрежност отново го сполетяло Божие наказание; след като изминало известно време, болестта се завърнала и той за втори път изгубил зрението си. Тогава, като си спомнил за своето неизпълнено обещание и разбрал своя грях, започнал да плаче и да се кае, и отново се обърнал с молитва към Пресвета Богородица, уверявайки я, че ще изпълни дадения преди свой обет. По милосърдието на Преблагословената Небесна Царица, той получил изцеление за втори път, но само на едното око. Без да отлага повече, той веднага се отправил

към Тихвин и като видял с едното си око иконата на Пречистата Владичица, след молитва пред нея прогледнал и с другото. На 9 декември, през същата 1596 година, в светата обител пристигнали 23 човека, които били водени от двама души: Григорий и Михаил. Като извършили благодарствен молебен пред чудотворната икона на Пречистата Богородица, те разказали следното. Намирали се далеч в Северния океан на лов за морски животни. Когато се спрели край брега на едно пусто място, поради настъпилото морско вълнение били задържани там за доста време. Техните запаси от храна привършили и измъчвани от глад, всички били близо до смъртта, вследствие на продължителното гладуване. Всеки от тях в очакване на смъртта започнал да се моли на Бога, просейки опрощение за своите грехове. Тогава си спомнили за чудотворната икона на Пресвета Богородица, която се намирала на Тихвинка, и започнали усърдно да ѝ се молят. След като настъпила нощта на един от тях, задрямал за малко сред молитвата, се явила бързата Помощница - Пресвета Дева Мария и му заповядала да каже на всички свои другари да се хранят с тревата, растяща там, докато не настъпи удобно време да отплуват по море към своите домове. Той разказал за видението си на всички останали и когато вкусили от посочената им трева, тя се оказала с приятен вкус и ги наситила, подобно на хляб. И за тях тази трева била това, което била някога манната в пустинята за израилтяните, и те се хранили с нея двадесет дни, докато не се прекратило вълнението.

След известно време в Тихвин дошла една жена, на име Елена, която разказала за себе си следното. Три години била сляпа, но веднъж, подбуждана от вярата си към Пречистата Владичица, тя решила да се отправи към Тихвинската икона, и когато вече била на път, внезапно прогледнала и пристигнала в обителта без чужда помощ. Тук с благодарност се поклонила

на Божията Майка пред Нейната чудотворна икона.

Също и един мъж, на име Мамант, като дошъл от Белоезерския край, казал, че от дълго време бил сляп, но щом дал обет да дойде в Тихвин и да се поклони на чудотворния образ, прогледнал напълно. Това станало през 1597 година.

Друг мъж, на име Диомид, дошъл от същата страна и в същата година в обителта на Пречистата, разказал за себе си, че бил разслабен цяла година, но после, като си спомнил за Тихвинската чудотворна икона, започнал мислено да се моли и дал пред себе си обет да отиде на поклонение: той веднага оздравял и, без да се бави никак, изпълнил своето обещание.

В същата година човек на име Пимен, обладан от зъл демон, се отправил заедно със свои роднини към Тихвин, свързан с вериги, и когато били едва на половината път, той се сподобил с изцеление по милосърдието на Пречистата Богородица: демонът се махнал от него и той пристигнал напълно здрав и с благоговение се поклонил на Тази, която го изцелила. Това се случило на 9 декември.

Един човек, на име Кодрат, започнал да страда от болка в главата, ослепял, и не виждал нищо година и половина; като чул за чудотворната икона на Божията Майка, намираща се близо до Тихвин, усърдно се помолил и дал обет да отиде при нея на поклонение. Едва произнесъл думите на обета, и прогледнал. Но като отложил пътуването си за друго време, скоро съвсем забравил за своето обещание и не отишъл да отдаде благодарение на своята Лечителка - Пречистата Дева Богородица. След като изминали 10 години от момента, в който прогледнал, той отново ослепял по същия начин, както и по-рано. Въпреки това не си спомнил за своето обещание, докато в сънно видение не бил вразумен. Понеже насън той видял някакъв мъж, който му казал:

- Иди в Тихвин да се поклониш на образа на Пречистата Богородица; ако не отидеш и не изпълниш обещанието си, няма да получиш изцеление.

Като се събудил, си спомнил за обещанието си и разбрал своето прегрешение; тогава незабавно тръгнал за Тихвинската обител на Божията Майка с придружител. Когато пристигнал при чудотворния образ и от все сърце се помолил пред него, мигновено получил изцеление по милосърдието на Пресвета Богородица.

На един човек, на име Иоан, който дълго време боледувал тежко и вече се приближавал към смъртта, в сънно видение му се явил Христовият светител Николай и му казал:

- Ако искаш да оздравееш, дай обет на Пресвета Богородица да отидеш и да се поклониш на Нейния чудотворен образ, който се намира край Тихвинка.

Този човек, като се пробудил, веднага започнал да се моли със сълзи на Пречистата Богородица и дал обет да се поклони на Нейния образ, в същия миг напълно оздравял и се отправил към обителта, като изпълнил своето обещание. Това станало през 1596 година.

През същата година в обителта дошла сляпа жена, на име Мария, която не виждала от десет години; като се помолила пред иконата на Пресвета Богородица, прогледнала.

Друга жена, на име Евдокия, която живяла край Онежкото езеро, бесновата, разслабена и с изсъхнала ръка, щом само обещала да отиде при иконата на поклонение, веднага се изцелила от беснуването и разслабеността в своя дом: нечистият дух се отдалечил от нея, и членовете, които били разслабени, укрепнали и се заздравили; само ръката оставала неизцелена, за да не забрави за своето обещание. Когато

дошла в Тихвинската обител и се помолила на Божията Майка пред Нейния лик, тогава и ръката оздравяла. Това станало в 1603 година.

Един куц и сляп човек, на име Иоан, дал обет да отиде на поклонение при образа на Пречистата Владичица и получил изцеление в своя дом: прогледнал и нозете му се изправили; тогава той дошъл в Тихвинската обител да отдаде благодарност през 1606 година, на първи март.

По същия начин и много други хора, страдащи от различни недъзи, щом само давали обещание да отидат на поклонение пред чудотворния образ на Пресвета Богородица, намиращ се на река Тихвинка, веднага получавали изцеление. “Ние знаем - казва Тихвинският летописец, - че от този свят образ никога не са преставали да се извършват предивни чудеса над пристъпващите с вяра. Така множество слепи прогледнали, бесновати се освободили от мъчението на демони, глухи били утешени с дар да чуват, жилите на разслабени укрепнали, неми получили развързване от веригите, свързващи езика им, хора с болни крака прохождали; страдащи от болка в главата се изцерявали. Когато страдащите от различни недъзи давали обети пред чудотворната икона дори и в далечни страни, не били лишавани от нейната бърза помощ. С една дума, всеки според нуждата си получавал бърза помощ, щом само с вяра прибегвал под покроба на Божията Майка.”

По време на царуването на благочестивия цар и велик княз Василий Иоанович Шуйски, поради нашите грехове, настанал голям смут в Руската земя заради вътрешни междуособици и нападенията на външни врагове. Руската кръв се леела навсякъде. Престолният град Москва се намирал в ръцете на чужденци, а варягите владеели Великия Новгород с цялата негова област. По това време и Тихвинската обител се намирала под властта на врагове и понасяла много

притеснения. Но по Божието милосърдие и всесилната помощ на Небесния Цар, разединената руска войска, като се обединила в едно опълчение, отнела от друговерците престолния град Москва и в него се възцарил благочестивият цар и велик княз Михаил Теодорович[20]. Той изпратил своята войска и в областта на Велики Новгород срещу варягите, и тук, при река Устве, между руските войски и предните полкове на варягите се повела битка. Варяжките войни били победени и отстъпили в панически бяг; царската войска ги настигнала при река Тихвинка и една част от тях избили, а друга задържали в плен.

Като чул за това поражение на варяжките бойци, техният военачалник, който се намирал в Новгород и имал на разположение многочислени полкове, се изпълнил с голям гняв и ярост. Като желал да отмъсти на русите за това поражение, той изпратил своите полкове, които се намирали в Новгород, към Тихвинската обител, за да я опустоши и разори заедно с всички околни селища. Като чули за това, околните жители се стекли с жените и децата си под закрилата на обителта и заедно с монасите и малцината царски войници се скрили зад здравите каменни стени. При това всички се надявали не толкова на здравината на стените, колкото на помощта и застъпничеството на Необоримата Стена и Покров за всички уповаващи се на Нея - Пресветата Дева Богородица.

Варягите не ги оставили дълго да чакат: като приближили към стените на обителта, те я обкръжили от всички страни и започнали да нападат. Затворилите се в обителта изпитвали силен страх и докато едни се намирали на стените и се сражавали с варягите, други усърдно, със сълзи се молили на Бога и на Пресвета Богородица пред Нейната чудотворна икона, извършвайки всенощно бдение и изпросвайки от нея за православните християни. И тази помощ не закъсняла да им се яви.

В същата нощ една от жените, на име Мария, като задрямала по време на молитва, видяла в сънно видение Преблагословената Дева Богородица, Която ѝ наредила:

- Кажете на всички, които се намират в обителта, да вземат моята икона и да обиколят с нея около манастира, и тогава ще видят над себе си Божията милост.

Като се пробудила незабавно от съня, жената разказала за видението си на всички, които били в църквата. Те се изпълнили с радост и упование за помощ свише и като взели с молитва чудотворния образ на Пречистата Владичица, го качили на манастирската стена; като направили лития, те започнали да обикалят около обителта и със сълзи викали към Пречистата Богородица:

- Ти виждаш, Царице Небесна, бедата, в която се намират Твоите раби; избави ни от обкръжилия ни враг и прояви Твоята сила, за да разберат всички наши врагове, че Ти, Застъпнице наша, си с нас.

В същия момент врагът бил обзет от голям страх: те изпаднали в смут и всички побягнали от обителта, макар никой да не ги гонел.

Но като изминало известно време варягите се приближили към манастира с още по-голяма сила и като го обкръжили, отново устроили обсада и извършили многократни нападения. По време на обсадата в обителта се намирали немалко хора от двата пола; при настъпилата теснота и при съвместното съжителство между мъже и жени, не всички съблюдавали подобаваща за святото място чистота и се разпалвали от страст. Поради това Божий гняв сполетял обителта и по Божие допущение враговете придобивали все по-голяма сила, докато защитниците на обителта изнемогвали от постоянните сражения. Всички, които се намирали в обителта, вече

започнали да се отчайват и да очакват своята близка гибел от обсадилите ги. Тогава с горчиво ридание пристъпили към чудотворния образ на Пречистата и с умиление започнали да зоват към нея:

- Ти виждаш, Пречиста Дево Богородице, нашето смирение! Ние със сълзи прибягваме към Твоя пречист образ и смирено те умоляваме: не изоставяй, Пречиста, Твоята обител, на която Ти сама си поставила началото чрез явяването на Твоята чудотворна икона! Ти виждаш, Владичице, лютото нападение на нашите врагове. Не изоставяй без застъпничество Твоите раби, понеже отникъде не очакваме помощ за себе си, освен от Теб Единствената.

По това време в обителта се намирал един служител на Соловецкия манастир Мартиниан, благочестив и богобоязлив мъж. Пречистата Владичица му се явила във видение, обкръжена от светците Николай Чудотворец, преподобни Варлаам Хутински и Зосима Соловецки, и казала:

- Моята помощ отстъпи от това място поради това, че мнозина го оскверниха със своите нечисти деяния.

Мартиниан в ужас се пробудил от съня и със сълзи разказал за своето видение на управата на манастира. Като чули разказа на соловецкия служител, те незабавно издирили всички, които осквернили обителта, като изпаднали под властта на нечиста похот, и ги изгонили навън; после очистили църковния притвор и започнали да умилюват Бога и Пресветата Богородица с множество усърдни моления, обилно проливайки сълзи и изпросвайки от Пречистата Владичица опрощение и застъпничество, та да не бъдат предадени в ръцете на враговете. И човеколюбивият Господ, по ходатайството на Своята Пречиста Майка, обърнал Своя праведен гняв на милост към загиващите, и оттогава обсадените започнали да крепнат и да придобиват сила, а

техните врагове започнали да отслабват. Накрая, като събрали сили и с надежда в помощта на Пречистата Богородица, обсадените неочаквано излезли от стените на манастира и като се устремили към враговете, мъжествено встъпили в битка. Божествената помощ, по молитвите на Пресвета Богородица, им съдействала и Господ им дал победа, защото, въпреки че не били много, те обърнали в бягство хиляди войници, а някои от тях задържали в плен.

Но и след това варягите не оставили на мира светата обител. Като искали да отмъстят за своя позор, те събрали още по-голяма сила и отново пристъпили към обителта; като обкръжили манастира, те често и яростно атакували стените му и започнали да копаят тунели под тях. Тогава Пречистата отново се явила в нощно видение на Мартиниан и му казала:

- Кажи на началстващите да прогонят свинете от Моя дом, понеже те изровиха навсякъде и вече подкопаха прага на вратите, водещи към обителта.

Пречистата Владичица се явила и на един друг човек, на име Григорий, който също се намирал в обителта, и те двамата - Мартиниан и Григорий - съобщили на всички присъстващи думите на Богородица.

В същата нощ Господ изпратил на врага страшно видение: те видели множество въоръжени воители да идват от Москва, с много на брой светли кръстоносни знамена. Като помислили, че това са царски войски, които идват на помощ на затворилите се в крепостта, варягите изпаднали в ужас и искали да избягат. Но надявайки се чрез своите окопи да нанесат вреда на обителта и нейните стени, те се забавили малко.

Междувременно обсадените, укрепени от видението, което имали Мартиниан и Григорий, като се помолили пред

чудотворната икона на Богородица, излезли от манастира, както и по-рано, и въоръжени се устремили към своите врагове. Невидимата помощ свише им съдействала и сега, помагайки на православните, Господ хвърлил в смут вражеските пълчища и те били обхванати от голям страх и трепет. Те се разбягали уплашени и смесвайки се помежду си от ужас, взаимно се избивали, при това гонени не толкова от малцината видими воини, колкото от безбройните невидими бойци. Тогава православните воини, като видели своите врагове да бягат, били обхванати от още по-голямо дръзновение и започнали да ги преследват с нова сила, посичайки ги като стъбла, а някои от тях задържали в плен; тези от враговете, които се намирали в изкопаните от тях ровове, били поразени от мечовете на излязлото от обителта войнство, а други били засипани в земята от него. Когато битката свършила, взетите в плен варяги разказвали, че през изминалата нощ видели многочислено войнство да идва на помощ към обителта и че същото това войнство после излязло зад стените на манастира и с огромна сила започнало да ги преследва. Като слушали този разказ на варягите, православните със сълзи въздали благодарност на Бога и Пречистата Божия Майка. Тази славна победа станала в деня на самия празник Въздвижение на Честния и Животворящ Господен Кръст, през 1614 година.

На следващата година варяжкият военачалник, намиращ се във Велики Новгород, изгарян от ярост към Тихвинската обител, край която загинали толкова много от неговите воини, отново събрал силно опълчение и като го изпратил към Тихвин, заповядал обителта да бъде срината до основи, без всякаква пощада, а иконата на Пресвета Богородица да разсекат на части и от Нейната църква да не остане камък върху камък. Вестта за тази заповед достигнала до Тихвинската обител. Всички намиращи се в нея били

обхванати от голям страх и искали да вземат чудотворната икона на Пресвета Богородица, и да побягнат с нея в Москва. Но иконата оставала неподвижна на своето място, така че, когато свещениците се опитали да я повдигнат с молебна пеене, не могли да сторят това. Това чудо вразумило изпадналите в малодушие и те разбрали, че намерението им да изоставят обителта не е угодно на Пречистата Дева Богородица. Като възложили цялото си упование на всесилната помощ на Небесната Царицата, те се затворили в обителта и очаквали пристигането на врага. Но бързата Застъпница на православните и Незаспиващата Пазителка на Своята обител не допуснала варягите дори да приближат и преградила пътя им с пречудно видение. Пред варягите се разкрило многочислено и добре въоръжено войнство, което стремително настъпвало насреща им, готово да встъпи в битка. Те, като не посмели да противостоят на такава непобедима сила, обхванати от страх, побягнали, като започнали да се блъскат и да се тъпчат един другия. Оттогава варягите вече не дръзнали повече да приближат Тихвинската обител. Така Пречистата Дева Богородица преславно и неведнъж защитавала Своята обител от врагове и избавила не само Своята обител от ръцете им, но освободила и Велики Новгород с околностите му от варяжкото иго и го предала на православния руски цар. И по Нейните молитви настъпили мир и тишина за цялото руско царство.

След края на гореописаните бедствия, когато обителта заедно с цялата руска страна се наслаждавала на настъпилия мир, на Бог било угодно да посети манастира, опазен от нападенията на варягите, с огън, за да вразуми и очисти от всяка сквернота неговите обитатели. Това страшно Божие посещение по чуден начин било предсказано на братята в манастира. То станало така.

В Тихвин живеел един беден човек, на име Никита, приел

върху себе си подвига на юродството за Божие угождение. И ето, не в сън, а наяве, на него му се явил преподобни Макарий Желтоводски и казал:

- Иди и предай на игумена и братята с усърдие да съблюдават въздържание, и най-вече да не държат в обителта никакъв алкохол, понеже пиянството причинява всякакви злини. Нека не допускат в обителта, освен на църковните служби, хора, които могат да причинят съблазън в братята, особено жени. Кажим им също усърдно да се молят на Бога и на Пречистата Богородица, за да бъде отмината обителта от страшното Божие наказание с огън.

Тогава Никита, като не разпознал светията, го запитал кой е той? Явилият му се отговорил:

- Аз съм Макарий Желтоводски и дойдох тук при чудотворния образ на Пречистата Богородица.

Като казал това, той станал невидим. Никита отишъл при игумена и братята и им разказал за видението си. Но те не му повярвали и му се надсмели, като на безумец. Изминали няколко дни и изведнъж, без съществена причина, се запалила една килия, пламъкът бързо се разгорял и обхванал всички здания, така че цялата обител изгоряла. Пожарът бил толкова силен, че не само дървените постройки се превърнали в пепел, но и много от каменните здания се разрушили от огъня. Тогава монасите разбрали, че наистина преподобният Макарий Желтоводски се е явил на юродивия Никита и чрез него ги е предупредил за грозящия ги Божий гняв. Като се покаяли, те започнали да спазват това, което преподобният ги посъветвал, и с усърдие се молили на Пречистата, изпросвайки от Нея опрощение за своите грехове. Като изминало известно време, по милосърдието на Небесната Царица, манастирът отново бил възстановен в благолепие и стои невредим до ден-днешен, процъфтявайки като крин и прославяйки се с чудесата, които

се извършват от чудотворната икона на Пречистата Владичица Богородица. Понеже и сега стичащите се с вяра в манастира получават пред иконата просимото и се сподобяват с чудесни изцеления на своите недъзи.

Не е необходимо да изброяваме всичките тези чудеса: те са записани в обителта на Пречистата Владичица за слава Божия и на Препоблагословената Негова Майка.

Няма точни сведения за това, откъде се е появила чудотворната икона на Пресвета Богородица в Тихвин. В древните ръкописи пише, че тя е дошла в Русия, по Божия воля, от Цариград, по време на царуването на гръцкия император Иоан Палеолог, 70 години преди превземането на Цариград от турците[24]. Това става ясно от следните обстоятелства.

Когато чудотворната икона на Пресвета Богородица започнала да се прославя край Тихвин с множество и велики чудеса, няколко новгородски търговци, благочестиви мъже, се намирили в престолния град Константинопол. Като беседвал с тях, светейшият константинополски патриарх си спомнил за чудотворната икона, която се намирала при тях, но изчезнала от града, и ги попитал:

- Не сте ли чули нещо за подобна икона?

Те му разказали следното, потвърждавайки разказа си с полагаването на клетва в истинността на всичко разказано:

- Една чудотворна икона на Божията Майка - казали те - пристигнала в Русия по въздуха, Бог знае откъде, и се явявала на различни места в околностите на Новгород, на разстояние от 180 поприща от него, преминавайки от място на място; накрая тя със слава се явила на река Тихвин, където извършила дивни и неизказани чудеса, и където се намира и

досега.

Като изслушал този разказ и разбрал, че иконата е същата, за която той питал, патриархът започнал да въздиша от дълбините на сърцето си и подробно да разпитва за нея. След това и той разказал как същата икона някога преславно заминала от престолния град по морето, отправяйки се натам, където било благоугодно на Бога, и как, след известно време, отново се върнала в Константинопол, как от нея се извършвали много чудеса и благодеяния към верните, и как, вследствие на молитвите пред нея, като силна помощница, се дарували победи и надмощие над враговете.

- Но сега - казал той, - заради нашата гордост, братоненавист и други неправди, тя отново си отиде от нас и повече не се завърна.

Като разказал всичко това с умиление, патриархът отишъл заедно с новгородските търговци в църквата и им показал мястото и ковчега, където стояла иконата на Пречистата Богородица. Това място се намирало до десния стълб на храма; тук вече била поставена друга икона, но по-малка, и горял неугасващ светилник.

Като видели и чули това, новгородските мъже много се удивили и прославили Господа и Неговата Пречиста Майка, Която със Своя пречист образ извършвала много чудеса в различни страни. Те дълго беседвали с патриарха за иконата на Пресвета Богородица и си разказвали един на друг за чудесата, извършени от Божията Майка: той - за тези, които станали в гръцката страна, а те - за извършените в Русия. И много се зарадвали за това, което научили за чудотворната икона на Пречистата Богородица.

Чутото от тях в Цариград станало известно в цяла Русия, накратко били записани и въпросите на цариградския

патриарх за чудотворната икона и неговия разказ за чудесата, произтичащи от нея, и посочването от него на това място, където иконата стояла, когато се намирала в Константинопол. Тогава всички се уверили, че този свят образ е именно напусналият Цариград. Затова, по подобие на храма в този град, в Тихвинската обител било устроено място за чудотворната икона на Пресвета Богородица до първия десен стълб - тук тя се намира и досега, извършвайки много и неизказани чудеса.

Тъй като тази чудотворна икона на Света Богородица бива наричана от някои и Одигитрия, и Римска или Лидийска, ще бъде уместно да споменем, че в Цариград имало две, особено прославили се с чудеса икони, от които едната се наричала "Одигитрия", а другата - Римска или Лидийска. И така, "Одигитрия" е една икона, а Римската или Лидийската - е различна от нея. Ще разкажем накратко за тези две икони, така че всеки да знае за тях.

Тропарь Пресвятой Богородице пред иконой Ея
«Тихвинской»

глас 4

Днёсь, яко со́лнце пресвѣтлое,/ возсия́ нам на воздѹсе
всечестна́я ико́на Твоя́, Влады́чице,/ луча́ми мѣлости мир
просвеща́ющи,/ ю́же вели́кая Росси́я,/ яко не́кий дар
Божѣственный свы́ше благоговѣ́йне восприѣ́мши,/ прославля́ет
Тя, Богома́ти, всех Влады́чицу,/ и от Тебе́ ро́ждшагося Христа́
Бо́га на́шего велича́ет ра́достно. / Емѹ́же моли́ся, о Госпоже́
Цари́це Богоро́дице,/ да сохранѣ́т вся гра́ды и страны́
христиа́нския/ невредѣ́мы от всех наветъ вра́жиих/ и спасѣ́т
ве́рою поклоня́ющихся Егó Божѣственному/ и Твоемѹ́
пречѣ́стому о́бразу,// Де́во Неискусобра́чная.

(Перевод: В сей день как солнце пресветлое воссияла нам на воздухе всесвященная икона Твоя, Владычица, лучами милости мир просвещая! Ее великая Россия, как некий дар Божественный свыше благоговейно приняв, прославляет Тебя, Богоматерь, всех Владычицу, и от Тебе родившегося Христа, Бога нашего, величает радостно. Ему молись, о Госпожа Царица Богородица, да сохранит все города и страны христианские невредимыми от всех козней вражеских и спасет с верою поклоняющихся Его Божественному и Твоему пречистому образу, Дева брака не познавшая.)

Кондак Пресвятой Богородице пред иконой Ея «Тихвинской»
глас 8

Притецём, людіе, к Дёвей Богорóдице Царіце,/ благодаряще Христа́ Бо́га,/ и, к То́я чудотворней ико́не умільно взира́ющи, припадём и возопиём Ей:/ о Влады́чице Мари́е,/ присеті́вше страну́ сию́ Твоего́ честна́го о́браза явлéнием чудéсно,/ спасай в міре и благоврéменстве отéчество на́ше и вся христиа́ны,/ наслéдники показу́ющи Небéсныя жízни,/ Тебé бо вёрно зовём:// радуйся, Дёво, міра спасéние.

(Перевод: Прибегнем, люди, к Деве Богородице Царице, благодаря Христа Бога, и, к Ее чудотворной иконе с умилением взирая, припадем и возгласим Ей: «О Владычица Мария, посетив страну сию Твоего священного образа явлением чудесным, сохраняй в мире и благополучии Отечество наше и всех христиан, являя их наследниками Небесной жизни, ибо мы к Тебе с верою взываем: Радуйся, Дева, мира спасение!»)

Молитва Пресвятой Богородице пред иконой Ея

«Тихвинской»

Благодарим Тя, о Препоблагая и Пречистая, Препоблагословенная Деву, Владычице, Мати Христа Бога нашего, о всех благодеяниях Твоих, яже показала еси роду человеческому, наипаче же нам, христоименитым людем российским, о нихже ниже самый ангельский язык к похвалению доволен будет. Благодарим Тя, якоже и ныне удивила еси неизреченную Твою милость на нас, недостойных рабех Твоих, преестественным самопришествием Пречистыя Твоея иконы, еюже всю просветила еси Российскую страну. Темже и мы, грешнии, со страхом и радостию поклоняющесе, вопием Ти: о Пресвятая Деву, Царице и Богородице, спаси и помилуй люди Твоя, и подаждь им победы на вся враги их, и сохрани царствующия грады, и вся грады и страны христианския, и сей святыи храм от всякаго навета вражия избави, и всем вся на пользу даруй, ныне пришедшим с верою и молящимся рабом Твоим, и поклоняющимся Пресвятому образу Твоему, яко благословенна еси с рождшимся от Тебе Сыном и Богом, ныне и присно и во веки веков. Аминь.

Молитва вторая Пресвятой Богородице пред иконой Ея «Тихвинской»

О, Пресвятая Деву, Мати Господа вышних сил, Небес и земли Царице, града и страны нашея Всемощная Заступнице. Приими хвалебно благодарственное пение сие от нас недостойных раб Твоих и вознеси молитвы наша ко престолу Бога Сына Твоего, да милостив будет неправдам нашим и пробавит благодать Свою чтущим всечестное имя Твое и с верою и любовью поклоняющимся чудотворному образу Твоему. Несмы бо достойни от Него помиловани быти, аще не Ты умилостививши Его о нас, Владычице, яко вся Тебе от Него возможна суть. Сего ради к Тебе прибегаем, яко к

несомнѣнной и скорой Заступнице нашей; услыши нас молящихся Тебѣ, осени нас вседержавным покровом Твоим и испроси у Бога Сына Твоего пастырем нашим ревность и бдение о душах, градоправителем мудрость и силу, судиям правду и нелицеприятие, наставником разум и смиренномудрие, супругам любовь и согласие, чадам послушание, обидимым терпение, обидящим страх Божий, скорбящим благодушие, радующимся воздержание: всем же нам дух разума и благочестия, дух милосердия и кротости, дух чистоты и правды. Ей, Госпоже Пресвятая, умилосердися на немощныя люди Твоя: разсеянныя собери, заблудшыя на путь правый настави, старость поддержи, юныя уцеломудри, младенцы воспитай, и призри на всех нас призрением милостиваго Твоего заступления, воздвигни нас из глубины греховныя и просвети сердечныя очи наша к зрению спасения, милостива нам буди зде и тамо, в стране земнаго пришельствия и на Страшном Суде Сына Твоего: преставльшыяся же в вере и покаянии от жития сего отцы и братию нашу в вѣчной жизни со Ангелы и со всеми святыми жити сотвори. Ты бо еси, Госпоже, слава Небесных и упование земных. Ты по Бозе наша Надежда и Заступница всех притекающих к Тебѣ с верою. К Тебѣ убо молимся, и Тебѣ, яко Всемогущей Помощнице, сами себе и друг друга и весь живот наш предаем, ныне и присно, и во веки веков. Аминь.

За чудотворната икона на Пресвета Богородица, наречена Одигитрия

Смоленска икона на Божията Майка. 1456 год.

Известно време след слизането на Светия Дух над Апостолите, свети Апостол и Евангелист Лука, който бил изкусен иконописец, нарисувал върху дъска образа на Пресветата наша Владичица Богородица и го занесъл на Самата Пречиста Дева. Като погледнала изображението на Своя лик на иконата, Пречистата си спомнила своето предишно пророчество за Себе си и казала: “отсега ще ме облажават всички родове”. После, посочвайки иконата, казала: “нека моята благодат да бъде с тази икона.” И тези думи на света Богородица се изпълнили в действителност: по благодатта на Преблагословената Дева, от тази икона произтичали много различни и неизказани чудеса, а на страдащите се давало изцеление.

По-късно Евангелист Лука изпратил тази икона в Антиохия на Теофил, който бил сред повярвалите в Христа и за когото Лука написал своето Евангелие и книгата “Деяния на светите

Апостоли”. В Антиохия иконата била достойно почитана не само от Теофил, но и от всички намиращи се тук християни.

След това изминали много години и светата икона била взета от Антиохия и пренесена отначало в Иерусалим, а по-късно в Константинопол. Нейното пренасяне в столицата на гръцкото царство се извършило при следните обстоятелства.

Царица Евдокия, съпругата на византийския император Теодосий Младши, като отишла на поклонение в светата земя, взела нарисуваната от Евангелист Лука икона на Пресвета Богородица и я изпратила като дар на царската сестра, блажена Пулхерия, както за това е написано в житието. Пулхерия с радост и любов приела чудотворната икона и я поставила в църквата на Пресвета Богородица, построена от нея във Влахерна. Оттогава иконата станала дивно украшение за престолния град, понеже от нея се изливали множество различни чудеса и изцеления за страдащите. След като минало известно време иконата била наречена “Одигитрия”, което означава “Пътеводителка”. Това название за нея се утвърдило след като Сама Богородица се явила на двама слепци, завела ги в Своята Влахернска църква при чудотворната икона и те, като се помолили пред нея, прогледнали.

По време на управлението на Ираклий, гръцкото царство било нападнато едновременно от персите и от скитите. Военачалникът на персийския цар Хозрой, Сарвар, и скитският княз настъпвали с многобройни войски към Константинопол и обкръжили града, като го откъснали от останалия свят, готвейки се да му нанесат решителен удар. Тогава Константинополският патриарх Сергей, като взел с особено благоговение чудотворната икона “Одигитрия”, а също и ризата на Пречистата Богородица, започнал да обикаля с тях и с други свещени икони стените на града и

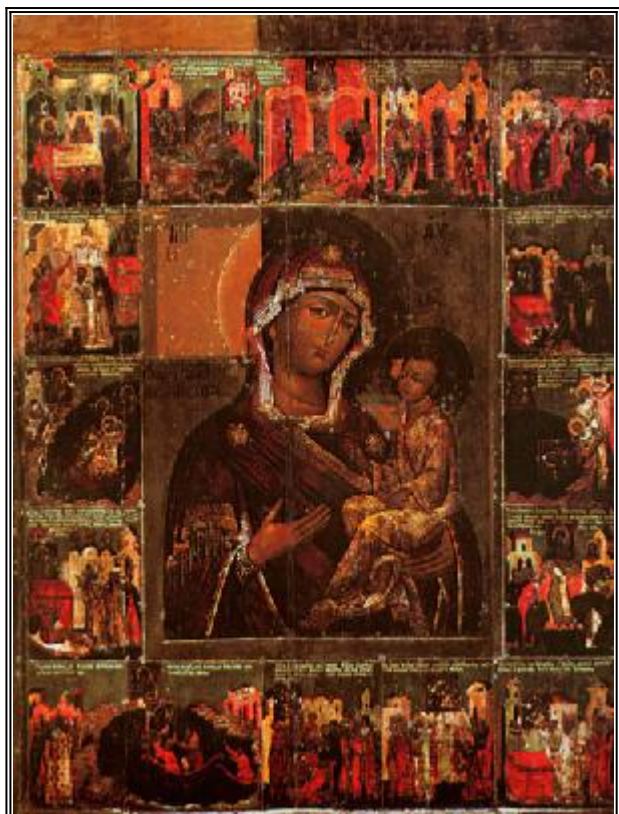
извършвал молебна пеене към Господа и Неговата Пречиста Майка. И по Божията милост, по застъпничеството на Пресвета Богородица, на гърците било дадено чудно избавление от варварите. Когато патриархът и духовенството, след усърдна молитва пред иконата на Пречистата Дева, спуснали ризата на Богородица във водите на морския залив, в морето се появило вълнение и потопило корабите на настъпващите врагове; заедно с тях изпаднали в смут и тези, които били на суша, и затова без особено усилие били прогонени от гръцките войски. В памет на това предивно застъпничество на Пречистата, проявено към престолния град, било установено ежегодно да се извършва пеене на Акатист на Пресвета Богородица в петата седмица на великия пост.

Когато се разпространила и господствала иконоборческата ерес, от нечестивите царе било повдигнато гонение срещу иконите и срещу техните почитатели, тогава някои от православните с духовен сан тайно през нощта взели от Влахернския храм иконата “Одигитрия” и я отнесли в манастира “Пантократор”. Тук я скрили в църковната стена; след това като се помолили, запалили пред светия образ кандило и го заградили, за да не бъде поруган от иконоборците.

Така чудотворната икона престоляла в течение на много години, докато не измрели всички покровители на ереста. И когато в Църквата отново настъпил мир и се прекратило противоборството срещу светите икони, дълго търсили честната икона на Пресвета Богородица, нарисувана от Евангелист Лука и наречена по-късно Одигитрия. Накрая, по Божие откровение, намерили иконата скрита в стената на църквата на манастира “Пантократор”; запаленото пред нея кандило не било изгаснало. Всички верни, като разбрали за намирането на чудотворната икона, се изпълнили с велика радост, и с молитви и песнопения тържествено я пренесли на

предишното място във Влахернския храм.

За Лидийската чудотворна икона на Пресвета Богородица

Лидийска нерукотворна икона на Божията Майка

Свети апостол Петър и свети апостол Иоан Богослов, преди да тръгнат, както останалите апостоли, по различните краища на земята с проповедта на Евангелието, отначало проповядвали Христа в близките до Иерусалим градове. И когато били в град Лида, който се наричал по-късно Диоспол, и обърнали мнозина в него към Христа, издигнали в него църква с името на Пречистата Дева Богородица. Обстоятелствата благоприятствали построяването на храма. По това време за Христовата Църква настъпили мир и спокойствие, понеже скоро след убийството на първомъченик Стефан в Иудея гонението срещу християните се прекратило. За това

помогнало обстоятелството, че римският император Тиберий, който много слушал за нашия Господ Христос, заповядал християните да не бъдат преследвани. За това спокойно за Християнската Църква време в книгата “Деяния Апостолски” се говори така: “А църквите по цяла Иудея, Галилея и Самария бяха в мир, назидаваха се и ходеха в страх Господен”. Като основали църква в Лида, Апостолите Петър и Йоан се отправили към Иерусалим и умолявали Пречистата Дева Богородица да дойде в Лида, за да види създадения в Нейно име храм, да го благослови и освети със своето идване, та молитвите в него към Родения от Пречистата Бог да достигнат до Неговия престол. На тази молба на апостолите Пречистата казала:

- С радост се върнете в Лида: Аз ще бъда там с вас.

Като дошли отново в Лида, те видели в църквата на една от каменните колони, поддържащи зданието, изписан не от човешка ръка, но нарисуван по Божията воля, образ на Пречистата, представляващ прекрасно изображение на Нейния лик и всички честни одежди, които Тя обикновено носела. Като видели това, апостолите се поклонили на този чудотворен и неръкотворен образ и въздали благодарение на Въплътилия се от Приснодевата Бог Слово. После в Лида пристигнала и Пресвета Богородица; като видяла Своя образ, а също и множеството, което я почитало заради вярата си в Иисуса Христа, Тя се възвеселила духом и подала на Своя образ благодат и чудотворна сила.

След това изминали много години, на престола на римските цезари се изкачил Юлиан Отстъпник, който повдигнал жестоко гонение срещу Христовата църква. Като знаел за съществуването в Лида на чудотворния образ на Пречистата, той изпратил там своя сродник, на име също Юлиан, със заповед да унищожи този образ. И тогава се извършило

предивно чудо. Според степента на това, доколко зидарите с каменоделски инструменти се стараели да изличат образа, цветовете и щрихите се връзвали в каменния стълб и изображението оставало невредимо, въпреки всичките старания на каменоделците. Като се трудили дълго и нищо не постигнали, те си отишли, без да успеят да изгладят свещеното изображение. Слухът за това дивно чудо се разпространил по всички краища на земята, и оттогава множество вярващи започнали да се стичат в Лида на поклонение пред чудотворния образ на Пречистата Богородица.

След като изминали много години към Палестина се отправил, за да се поклони на светините, блаженият Герман, който впоследствие станал константинополски патриарх. След като бил в Иерусалим и се поклонил на гроба Господен и на останалите свети места, той отишъл и в Лида. Тук, като се поклонил на чудотворния образ на Пресвета богородица, той поръчал на един иконописец да направи на дъска точно копие на иконата. Когато иконописецът изпълнил поръчаното, Герман взел иконата със себе си в Цариград, винаги я имал край себе си, като безценно съкровище, и ежедневно се молел пред нея. След това, по времето на управлението на Артемий, наречен Анастасий, той, по Божия воля, бил избран за патриарх на престолния град. Но Лъв Исаврянин, възкачил се на царския престол след Анастасий и обявил се за ревностен иконоборец, повдигнал гонение срещу православните християни и с безчестие изгонил светейшия Герман от патриаршеския престол. Изгонен от църквата и своя патриаршески дом, свети Герман взел със себе си светите икони, едната - на Христа Спасителя, а другата - на Пресвета Богородица, която иконописецът нарисувал за него от самоизобразилата се икона в Лида. След това, преди да се качи на кораба и да отплува в изгнание, той написал послание

на римския папа, светейшия Григорий, в което известявал за своето изгнание без вина и за гонението срущу православните от страна на царя иконоборец. Като написал това послание, той направил отвор в здравата дъска на иконата на Спасителя, сложил там запечатаното послание и обозначил времето и часа на неговото написване. После, като запушил отвора, той със сълзи на очи целунал самата икона и два пъти казал:

- Наставниче! Наставниче! Спаси Себе Си и нас!

Като казал това, той спуснал иконата в морето и тя, плувайки, за едно денонощие достигнала древния Рим. В същата нощ Бог известил на светейшия папа за скорошното пристигане в Рим на образа на Спасителя. Затова на другия ден, щом слънцето изгряло, папата заедно със своя клир седнал в една лодка и със свещи и кадиво доплувал до морето по река Тибър, за да посрещне иконата на Господа. Когато достигнали устието на реката, те видели иконата, движеща се изправена по водата; като се изпълнили с благоговеен трепет и духовна радост, те ѝ се поклонили. Тогава папа Григорий, като се обърнал към честния образ, произнесъл следните думи:

- Ако Ти, Владико, си дошъл при нас, недостойните, то молим Те: както преславно си ходил по водата, така се положи в нашите ръце, защото ние, като се боим от своето недостойнство, не дръзваме да се докоснем да Теб.

Папата едва произнесъл това и иконата се издигнала и прелитайки по въздуха, подобно на птица, се спуснала в ръцете на светителя. Той, като я целунал със сълзи на очи и достойно я почел, съпровождан от клира, с псалмопение я понесъл към Рим и преминал с нея през града, за да могат всички да видят тази Божествена икона. След това я поставил в прочутата църква на светия първовърховен апостол Петър. Тук той извадил от иконата патриаршеското послание,

напълно непокътнато от водата, и като го прочел, узнал за всичко, извършено от злочестивия цар иконоборец в Константинопол. Светейшият папа разбрал от посланието, че иконата стигнала до него по морето само за едно денонощие и като прославил Бога, разказал на всички присъстващи за това; тогава всички започнали да прославят непостижимата Божия сила. Като скърбял заради господството на иконоборческата ерес над целия изток и за изгнанието на светейшия Герман, папата написал дръзновено послание на нечестивия цар, изобличавайки неговото злочестие. Иконата останала в Рим и от нея се извършвали много чудеса и се дарявало изцеление на болните и недъгавите.

Междувременно светейшият Герман, виждайки, че иконоборците започнали да подлагат иконите на безчестие и поругание, да ги разсичат, да ги хвърлят в огън и във всякакви нечистотии, а, от друга страна, като чувствал приближаващата си смърт, написал от мястото на второто изгнание второ послание до римския първосветител и в него го известявал за всички беззакония, извършвани на Изток. След това изрязал отвор в дъската на иконата на Пресвета Богородица, нарисувана в Лида, и сложил в него своето послание, отбелязвайки деня и часа на написването му. Като целунал иконата, светителят с горчив плач изрекъл думите:

- Върви, Владичице, да се спасиш не в Египет от Ирод, но в Рим от звероподобните иконоборци: там православните ще съхранят Твоя образ и не ще го предадат в нечестиви ръце за поругание. И така, нека Твоята честна икона да преплува това огромно морско пространство, носена с Твоята помощ и благодат: понеже Ти си носила в Своите ръце Сътворилия небето, земята и морето. А нас, които претърпяваме страдания заради светите икони, чрез които ние въздаваме чест и поклонение на Теб и Твоя Божествен Син, упокой в селенията на праведниците, в лоното на Авраама.

*Патриарх Герман спуска в морето
Лидийската икона на Богородица, за да я
спаи от иконоборците*

С тези думи светейшият Герман целунал иконата с любов и я спуснал в морето.

И иконата доплувала по-бързо и от полета на орел, и за едно денонощие пристигнала в Рим. В същата нощ римският първосветител получил известие от Бога за пристигането в Рим на иконата на Небесната Царица. Затова, като станал от сън, се отправил към нея заедно с целия клир, плувайки по река Тибър със свещи и кадилници, както сторили и по-рано, за да посрещнат иконата на Спасителя. Когато достигнали устието на река Тибър, видели иконата на Пресвета Богородица да плува към тях не легнала, но права и стояща съобразно нарисувания на нея образ. Папата прострял ръце и иконата сама се издигнала във въздуха и се спуснала на ръцете му. Светейшият папа приел иконата с огромна радост и като я целунал, се върнал в Рим, удивлявайки се на предивните Божии чудеса. После той намерил направения от патриарх Герман отвор и като прочел скритото в него послание, разбрал, че иконата била пусната в морето предишната вечер, така че тя доплувала за едно денонощие.

Папата, скърбейки за светейшия Герман - този велик светилник на Православната Църква, тлеещ в изгнание, извършил тържествено шествие с честната икона на Пресвета Богородица из целия град, както направил и с иконата на Спасителя, а след това я внесъл в църквата на свети Апостол Петър и я поставил в олтара. Оттогава от тази икона ставали различни чудеса и на страдащите се дарявало изцеление.

Изминали още няколко години, през които в Константинопол вилнеели иконоборчески царе и патриарси. Но ето, всички те умрели с безчестие - и на византийския престол се изкачил благоверният император Михаил, поради малолетието на когото държавата отначало била управлявана от неговата благочестива майка - царица Теодора. При тях иконоборческата ерес била изкоренена напълно и настъпило тържество за православието.

По това време иконата на Пресвета Богородица, взета от светейшия патриарх Герман в мястото на неговото заточение, а после отплувала от там за Рим и поставена в олтара на храма на свети Апостол Петър, започнала пред очите на всички, които се намирали в храма, да се движи и да се полюлява, макар никой от присъстващите да не я докосвал. Това се повтаряло многократно, ту по време на вечерното богослужение, ту на утринното, а понякога и по време на литургията. Жителите на Рим изпаднали в ужас и се удивлявали много на това странно чудо. Тогава римски първосветител бил светейшият папа Сергей, и веднъж, когато в съслужение с многочислено духовенство извършвал богослужението в храма на Апостол Петър, иконата на Пресвета Богородица отново силно се раздвижила и разлюляла. Като видели това, всички присъстващи изпаднали в ужас и започнали високо и настойчиво да призовават:

- Господи, помилуй!

И така, като призовали над себе си Божията милост, поклащанията на иконата се преустановили. Но по-късно тя отново се раздвижила и се издигнала във въздуха. Тогава всички, които се намирали в храма, се притекли с възклицания в олтара и започнали да простират ръце към нея, за да я поемат, понеже се бояли да не би да падне на земята и да се разбие, но не могли да постигнат това, понеже иконата се носела високо във въздуха. Бавно, преминавайки през църквата, тя се отправила към изхода, носена от невидими ангелски ръце. Светейшият папа, с целия клир и народ, в страх и трепет последвали иконата, съзерцавайки предивното чудо. Като достигнала Тибър, иконата се спуснала във водите му и заплувала по течението към морето. Целият народ и папата тръгнали по брега и наблюдавайки отдалечаването на иконата, я изпращали, като проливали сълзи. Тогава светейшият папа Сергей възкликнал:

- Горко ни, Царице и Владичице наша, горко ни! Къде си заминаваш от нас, Божествени Кивоте? Както някога по вода пристигна при нас Твоята свята икона, така и сега по същия път се отдалечава от нас. Това Твое дивно заминаване ни изпълва със страх и трепет: ние се боим да не би да ни сполети и нас такова гонение от иконоборци или други беззаконници, каквото е имало в Константинопол и поради което е отплувала Твоята свята икона. Кога най-после, Пречиста, ще се прекратят бурите и еретическите вълнения, смуцаващи Христовата Църква?

Това и още много неща казал папата, изпращайки заедно с народа чудотворната икона, докато тя не се скрила от тях, подхваната от бързото морско течение. След това светейшият папа поръчал да запишат станалото чудо в летописите, за да се съхрани споменът за него за всички следващи поколения.

Междувременно светата икона, плувайки по морето,

стигнала до Константинопол и се спряла на пристанището близо до царските палати. Там се намирили православни люде, които я взели и отнесли при благочестивата царица Теодора. Като приела светата икона и разбрала, че са я намерили на морското пристанище, Теодора казала, че това, вероятно, е една от тези икони, които иконоборците привързвали с камък и хвърляли в морето: и сега може би връвта, с която била завързана, се разхлабила или се протрила и ето, иконата изплувала на повърхността. Това си помислили царицата и другите с нея.

Скоро след това благоверният цар Михаил и светейшият патриарх Методий изпратили в Рим специални посланици - лица с духовно и светско звание, с грамоти до папата, в които той бил поканен в Константинопол на събор за разглеждане и осъждане на иконоборческата ерес. Като пристигнали в Рим и връчили грамотите на папата, те доставили велика радост на римския първосветител и на всички православни християни, които разбрали, че се е преустановило господството на иконоборческата ерес. След това и самите те били утешени, като научили за великите чудеса, които се извършили от иконите на Спасителя и на Божията Майка: как в дните, когато светителствал папа Григорий, те - отначало едната, а после другата - доплували по море в Рим, изпратени от светейшия патриарх Герман, и как неотдавна иконата на Пресвета Богородица, като сама се издигнала от мястото, на което била поставена, отново отплувала от Рим. Като записали всички тези чудесни събития, те отбелязали деня на заминаването на иконата и по-късно, като пристигнали в Константинопол, разказали за всичко чуто от тях на царя, царицата и патриарх Методий. Тогава те си спомнили за намерената на пристанището икона и си помислили:

- Дали тази икона не е доплувала при нас от Рим?

Скоро в Константинопол пристигнали специални папски легати с поръчението да представляват римския епископ на събора. Показали им иконата на Пресвета Богородица, намерена край морския бряг, и те на часа разпознали в нея същия онзи чудотворен образ, който неотдавна заминал от тях. Като обявили това на целия народ, те доставили на всички велика радост и изумление. След това погледнали записаното за деня на заминаването на иконата от Рим и видели, че иконата е доплувала в Константинопол за едно денонощие. Тогава патриархът с целия клир, в присъствието на царя и синклита, взели чудотворната икона и, съпровождани от народа, тържествено я пренесли в Халкопратия, където я поставили в църквата на Пресвета Богородица, като се радвали на чудесния дар, изпратен им от Бога. Оттогава тази чудотворна икона на Божията Майка била наречена Римска, тъй като тя пристигнала в Константинопол от Рим.

ЖИТИЕ СВЯТИТЕЛЯ ДИОНИСИЯ СУЗДАЛЬСКОГО (1385 г.)

Святитель Дионисий, архиепископ Суздальский, в миру Давид, был постриженником Киево-Печерской обители, откуда с местным благословением - иконой Божией Матери с предстоящими преподобными Антонием и Феодосием - прибыл на Волгу. Недалеко от Нижнего Новгорода святой Дионисий выкопал пещеру и подвизался в полном безмолвии. К святому подвижнику постепенно стекалась братия, и он около 1335 года основал монастырь в честь Вознесения Господня. Учениками святого Дионисия были преподобные Евфимий Суздальский и Макарий Желтоводский, Унженский. В 1352 году святой старец послал две-

надцать человек из своей братии в «верхние грады и страны, идеже Бог кого благословит», для духовного просвещения народа и основания новых обителей. Высокое благотворное влияние оказывала обитель святого Дионисия на жителей Нижнего Новгорода. В 1371 году святой постриг в монашество сорокалетнюю вдову князя Андрея Константиновича, по примеру которой приняли монашество многие «болярины: жены, и вдовицы, и девицы».

В 1374 году святой Дионисий был удостоен епископского сана. Годы его святительского служения падают на знаменательное время – Русь поднималась сбросить татарское иго. 31 марта 1375 года плененный жителями Нижнего Новгорода татарский военачальник, оказавшись на епископском дворе, выстрелил из лука в святителя Дионисия. Но Господь хранил Своего избранника – стрела задела лишь епископскую мантию. В 1377 году по благословению и, возможно, под редакцией святителя Дионисия иноком Лаврентием была составлена знаменитая Лаврентьевская летопись, вдохновлявшая Русь на освободительную борьбу.

В 1379 году, оберегая честь первосвятительской кафедры, святитель Дионисий, один из всех епископов, собранных в Москве по повелению князя, выступил против избрания в митрополиты княжеского ставленника – печально известного архимандрита Митяя.

В том же 1379 году святитель Дионисий уехал в Константинополь с протестом по поводу намерения избрать Митяя и по делу еретиков-стригольников. На греков святитель произвел сильное впечатление своей высокой духовной настроенностью и глубоким знанием Священного Писания. Патриарх Нил, называя святителя «воистину Божиим и духовным человеком», писал, что сам видел его «пост и милостыни, и бдение, и молитвы, и слезы, и вся благая ина». Из Константинополя святитель

Дионисий прислал для соборов Суздаля и Нижнего Новгорода два списка с иконы Богоматери Одигитрии. В 1382 году святитель получил от патриарха титул архиепископа. Вернувшись на Русь, святитель ездил в Псков и Новгород для борьбы с ересью стригольников. Вторично он посетил Константинополь в 1383 году для обсуждения с патриархом вопроса об управлении русской митрополией. В 1384 году святитель Дионисий был поставлен патриархом Нилом «митрополитом на Русь». Но по возвращении в Киев святитель был схвачен по приказанию киевского князя Владимира Ольгердовича и подвергнут заключению, в котором скончался 15 октября 1385 года. Погребен святитель в «киевской пещере великого Антония». 26 июня память святителя Дионисия празднуется ради тезоименитства с преподобным Давидом Солунским, имя которого он носил в миру. В Синодике 1552 года Нижегородского Печерского монастыря святитель Дионисий назван «преподобным чудотворцем».

Тропарь святителю Дионисию, архиепископу Суздальскому

глас 8

Правосла́вия ревни́телю, благоче́стия наста́вниче,/ и́щущим спасе́ния до́брый ко́рмчий,/ мона́шествующих Богодухнове́нное украше́ние,/ Богоно́снаго Евфи́мия собесе́дниче, святи́телю Диони́сие,/ уче́ньми и добродете́льми оте́чество твоё просвети́л еси́,/ не забу́ди нас, чту́щих тя,// но в ми́ре упра́ви живо́т наш.

(Перевод: Православия ревнитель, благочестия наставник, ищущим спасения хороший руководитель, монашествующих Богодухновенное украшение, Богоносного Евфимия собеседник, святитель Дионисий, учением и добродетелями Отечество твое просветил ты, не забывай нас, почитающих тебя, но жизнью нашей мирно управляй.)

Кондак святителю Дионисию, архиепископу Суздальскому

глас 8

Звездú Россійскую от Кіева возсіявшую/ чрез Нїжний Нówград в Сúждаль достїгшую,/ и всю странú сїю учéнием озарївшую,/ ублажїм Богомúдраго Дїонїсія,// той бо мóлится Гóсподу спастїся душáм нáшим.

(Перевод: Звезду Россійскую в Кіеве воссіявшую, через Нижний Новгород в Суздаль дошедшую и всю страну эту учением озарившую, прославим Богомудрого Дионисия, ибо он молится Господу о спасении наших душ.)

Молитва святителю Дионисию, архиепископу Суздальскому

О, святителю отче Дионисие, ты веси немощь естества нашего и скорбь времен настоящих, пролей о нас твоя теплая молитвы и умоли Человеколюбца Господа, да не погубит нас со беззаконии нашими, но обратит к покаянию и исправлению, да прочее время жития нашего земнаго не в работе греху и страстем, но в делании заповедей Его святых и во благочестии провождаем. Не презри и не посрами упования нашего, но буди о нас предстатель немолчный к Богу, да сохранит нас от мирских искушений, от дьявольских сетей и от плотских похотей, да дарует нам во бранех терпение неослабное. В час же смертный явися нам, отче, заступник неоторимый, ускори тогда на молитву о нас, беспомощных, и помози нам мирную и благую кончину уллучити, грозная мытарства воздушная без препятія минути и в Небесный Горний Иерусалим внити. О всеблаженне отче наш Дионисие, сподоби ны последовати, по силе нашей, святому твоему житию! Яко да всемилостивым предстательством Препоблагословенныя Владычицы нашея Богородицы и Приснодевы Марии и твоими святыми

молитвами сподобит нас Преблагий Христос Бог наш наследници быти Царствия Своего Небеснаго, славящих и величающих Его купно со Безначальным Его Отцем и Пресвятым и Благим и Животворящим Духом, ныне и присно и во веки веков. Аминь.

† **ВИЖТЕ ОЩЕ**

Отстъплението от вярата наречено "нов стил"

ЗА СЪКРАЩАВАНЕТО НА ЛИТУРГИИТЕ, ТАЙНСТВОТА И ТРЕБИТЕ В НОВОСТИЛНАТА ЦЪРКВА

ЗА ПРЕМАХВАНЕТО НА ОГЛАШЕНИЕТО

ЗАЩО БОГ НИ ИЗОСТАВИ

ЗА КОРЕНА НА ЗЛОТО, ЗА НАЧАЛОТО НА ОТСТЪПЛЕНИЕТО НА РОДНАТА НИ „ЦЪРКВА“, ЗА БЪЛГАРСКАТА СХИЗМА

Театърът на антихриста

ИСТИНАТА ЗА НАШИЯ НАРОД

Християнството на българите и техните владетели

ИДЕЯТА "ПРАВОСЛАВНИ БУДИТЕЛИ"

Православна ли е демокрацията

Народе, народе...

Защо се премахва вероучението

За старостилния икуменизъм

КОЙ СТОИ ЗАД ОТСТЪПЛЕНИЕТО

ДИСЕКЦИЯ НА ЧОВЕКООМРАЗТА

**ПАСТИРСКО ОКРЪЖНО ПОСЛАНИЕ ПРОТИВ
МАСОНСТВОТО**

Против юдомасонството

Изповедание на вярата

КЪДЕ СЕ Е СЪХРАНИЛО ПРАВОСЛАВИЕТО